

200 מעטר-צטר 76.4 קולאראס 9.65 נולדען.
 אידיע 100 מעטר-צטר 77 קולא 9.75 נולדען.
 (אלדעס פער 3 מאָנאַטע)

ה א ע ר (ניא) 7.10—7.15 נולד.

פּעסער שלאכט פיער-מאָרס ביא דער
 אס 10 יושן ד. מ. היער אין פעסס אונערלאפען וואָסע.
 מאַרקס וואַרדען 132 שיק נאָים אונד 428 קליניפיע
 צו מאַרקט געראכט היפּשאַן וואַרדען פּעקישט:
 16 שיק שטייער, פער שיק פּאָן 70—140
 714 אַסען דאס פּאָר פּאָן 2.0—370 נולד.
 400 קלדע דאס פּאָר פּאָן 170—270 נול. 123 מעלק-קלדע
 דאס שיק פּאָן 80—165 נול. 85 שיק נוספעל דאס פּאָר
 צו 140—240 נול, 343 שיק קלדע, דאס שיק פּאָן 10
 30—40 נול שיק — שאַסע דאס פּאָר פּאָן — — נול.
 פּייען פער 160 קולא: אַסען-פּלייש — 53—58 נולד.
 קול-פּלייש — 51—54 נול. קלבל-פּלייש 50—74 נולד.
 אונד נוספעל-פּלייש 47—50 נולד.

לאַטאַ-ציעוונג פּאָס 9 יענער 1884.

ה ע ר ט א נ ש א ד ט	27	79	24	90
ל ע ט ב ע ר נ	62	69	13	25
פ ר א ז	59	31	42	35

פּעיאָטאָמישער רעדאַקטער: מאָר ברין רוי.

האַנדל

אין דער מאַרשנבערגער אַראַעלישען
 קולטור-געמיינדע (אָאָבער-קאַמיטאַט) איז דא
 שטעלע איינע קאַנטאַרס שוחט וקרא צו בעזעט-
 זעקן מיט דעם יאָרדעס-געראַלט פּאָן 400 נולדען
 אונד פּייער וואָהנונג בעווערבער מיססען דער
 אינאַר-אַרשען שפּאַכע אין וואָרס אונד שריפט פּאַל-
 קאַטען מיססען זיין רעפּלעקטאַנטען האַבען אַרדע
 געווען מיט בעלדען איבער בעשעלונג וואָסען,
 ביזווערע פּערווערונג אונד פּאַמיליע-שאַסנר ביז
 15 טען פעבר 1884 אין דען געפּעטיגען פּאַר-
 שטאַנד פּאַנאָק איינצווערען. אין קאַנקרעטען
 מיססען אַרדע בעלדען צו איינע פּאַנאָפּאַר-
 טראַנע אַבואַרען, וואָסען פּייערען נור דעם
 אַרדע-טראַנע פּעטיגעטע.

מאַרשנבערגער יענער 1884.
 יאָנע רייכענפּעלד, פּרעזעס.

אַנצייגע

אין ערליכע טיר היעמיש, דעם געהערטען
 פּיבליקום דאס האַפּליכע אַנצייגע צו מאַכען, דאס ביא
 מיר דאס נאָמע יאָרד הענדער יעמעס בעלדען
 קיאָטוס שליאַוואַיטש של פּסח בחבשר נמר צו
 מעסיגען פּייען צו בעקאַמען אַזעס געפּעללע
 אייפּעריגע ווערען אַזעס דאס רעעלסטע עפּעק-
 מאַרש. מינע אַרדעסע לייטעט.

Beichfeld Rácz
 Oberrabbiners Schwiegersohn, Ungvár.

נען מאָן צו פּערהאַפּטען, דער ניכט וועניגער אלס
 פּיער פּייערע-טעמער עימאַרדעט האט אונד צוואַר
 בלאס אַזעס נעמיגע איינענוטצע. דער מאָן הייסט
 הונד שיק, אַזעס פּערהאַפּטע אונד בעלדען
 איינע האַלד-האַנדעל, ווערען נון שטרעכטע אַזעס
 מער מיט זאָלכען שטובען-מעדיען און פּערהערט-
 ניס אַנאָקעפּיען, דא און רייכען ווערען היעמער
 ווערען היכערע-טעמער אַרדע הענדער צו בע-
 שטעלען אונד אַזעס דאס געלד צו געבען וואָס
 ער אַרדען דאס הייזאַשע פּעריפּאַראַ, האט ער
 אין מערען אַזעס ווערען ווערען צו רייכען געשאַכט
 אונד אַרדע דאס געשטאַלען ניס אַנאָקעפּיען
 דא פּוהר ער מיט אַרדע און אַרדען איינע געמיל-
 גענען פּאַנאָק, וואָ ער זא אַרדען ער-מאַרדעטע
 אַזעס דא פּיער עיינ שטובען צו מאַכען. אין ווערען
 ווערען טאַדעטע דיעווער שייכען מענט פּיער
 פּייערע-טעמער איינעס נאָך דעם אַרדען, שיקען
 בעפּעטע ווערען בערעטען אַזעס אַזעס וואָ ער דער
 וואָהלפּערהענדען שטראַפּע געווען ניכט ענטפּען
 ווערען: — דער פּערהאַפּטע מאַרדע שיקען אַזעס דער
 אַרדען איינעס געריכטע-פּערווערען אַזעס טעיען.
 אַרדען דעסען בודער, קאַרל שיקען איינע-האַנד-
 בעאַטע, וואָהרע פּערהאַפּטע דא ער ווערען-
 הייפּשטעלען דאס בודער בודער ווערען מאַרדע
 געמינאַטפּליך פּערהאַפּטען האַבען!

קאַמישעס מאַרשעס
 (ע 17). דער פּעסער לראַך מעלדעט פּאַר
 קורצע געראַכטע און דאס קאַזערליכע קאַבעטע
 און ווערען דאס געווען איינער דאָס-געמינע און
 ווערען-באָנען יעלכע אום איינע אלדער-האַכסטע
 אונטער-שטיגען באַט צום ביע איינער שילע דאס
 געווען שלאס ערדאך מיט דען קאַמישען צילען:
 מאַנע איינע מאַרשעס אונטערע ביטטע ניכט
 אַבואַרען מיט דען וואָרען: אַך קאַן ניכט —
 דער מאַרשען געברעטע איבער ווערען שליאַוואַיטש.
 ער זאָנען: יאָהר-שיינדל האַבען דא אַרמען לייטע
 דאס, אַך קאַן ניכט! בערעטע אַפּטער צו דא-
 דען בעקאַמען, אַך קאַן יא! פּאָן טיר זאָלען יא
 100 נולדען ערהאַפּטען!

נעשעפּטע-פּעריכט

פּעסער-פּעריכטען פּאָן 11 יען וואָר געטען
 פּעסער צו מאַרקט געראַכט דער פּעריכט וואָר שוואַרץ
 פּעסער-ענטפּער וואַרדען פּעריכטע

11 יען	פּעסער 200 מעטר-צטר	78 קולא	10.00 נול
300 מעטר-ענטפּער	77.5 קולא	9.90 נולדען	
100 מעטר-ענטפּער	77.5 קולאראס	9.90 נולדען	1000
פּעסער	77.5 קולא	20 מעטר-צטר	9.82 נול
פּעסער-באָדען	30 מעטר-צטר	9.90 קולא	נולד
אַנצייגע-פּעסער	5.90 מעטר-צטר	77.5 קולא	9.90 נולד
וויסענדיגער	5.90 מעטר-צטר	76 קולא	9.70 נולד
באַטראַכט	1100 מעטר-צטר	75 קולא	9.62 נולד
נאַרדאָנאַטישער	100 מעטר-צטר	77 קולאראס	9.75 נולד

בערליקע-טעמער ווערען מיססען, איינעס דא אַרדע-
 דאָסען און דאס אַבער-הייז דאָס-אַרדעסען פּיער
 דא פּערווערען זען מיט-העל-ענטפּעסען געריכט
 טעמער האַבען זא דעם היעמיש אַפּען דען גענען
 דער רעניערונג אונטערלאפען, אונד דא ענט-
 שטעטע דא פּאַנע: אַב היעס וואָר אונד פּאַר-
 טיש-קלדע ווערען: פּעלליכע צו קיינע צייט
 האט דא יודיש אַרדע-אַרדע-אַרדע דא קרעפּטע
 אונטער-שטיגען דער רעניערונג און היענע-בע-
 נאָהיגע אַזעס ווערען אַזעס בלאס דאס
 מאַרשע-טעמער דער אַרדע-אַרדעסען געמינען,
 זאָרען אונד דא "הדרים", דא "שיבות" אונד
 זאָרען דא "טענענ" און העפּטע אונטער-פּע-
 אונד בעקעפּטע ווערען געלענטע עס דעם אַבער-
 הייען, דאס מיט-העל-ענטפּען צו פּאַרלען צו אַבער-
 נען, זא ווערע דעם יא אונד האַנע אַרדע-אַרדעסען
 דאָס-אַרדעסען געשען, זא העטען אַרדע ציל
 אונד שטיללשווערער ערריכט ווען זא דען שפּירך
 בערע-טעמער געשען: "הכבד ושב בביתך" זא ווען
 מאן צו הייען בלייבט, בלייבט מאן אונד געווען ביא
 ווערע עהרע!

פּרעכט-פּעריכט
 אין 11 יען (א) אַזעס ווען ווער פּאָס 10 טען-דיע
 זעס טעלע-פּעריכט: אַזעס אַזעס לויכט-העללען אַזעס
 דאָנען צוויי יענער אין דא וועכעל-שטובע
 דעם הערן אַזעס דעם זא גלייך ביא
 אַרדעס איינע-טעמער זאן אַרדען איינע שטרייען
 גלייך דאָרף פּערווערען זא אַזעס מיט איינער
 האַנע איינע זאן שווערען היעב, דאס ער איינע-
 בליקלך צוואַסענשטייערען, עס געלאנג דעם אונ-
 בליקליכען איינעס זאן איינע-אַרדעסען אונד דאס
 צימער צו פּליכטען, וואָ זינע בידען קינדער
 געכט דער ערציערען זאן בעאַרדען דא יענער
 דאָנען עכענפּאַללע אַזעס צימער אונד פּער-
 זעטען דער ערציערען איינע היעב אונד אַרדע
 קאַפּ, דאס זא בעוואַסלען צו באַדען שטרייען.
 אין גלייכער ווערען שווען זאן בידע קינדער גינדע
 פּאָן הענען איינעס מיט געבראַענען געניקע צו
 באַדען שטרייען אַזעס איינער זאן הערען און
 דען האָק פּליכטען שווען אַזעס דאס באַזע-
 ניס דאס רענ-שאַלע אַזעס דאס ער זאן דען
 געט אַזעס אַזעס: "הערק" פּלינדערען דא יענער
 דא וועכעל-שטובע אונד ענטפּאַלען. אַזעס דא
 ערציערען צו אַרדע בעוואַסלען ווערען געלאנגע
 אונד אַזעס היעב ריעה, דא פּאַנען דא הער-
 אַזעס אַזעס באַכאָן דען איינער געכט איינע-
 זינער קינדער בערעטע טאַדע: דא ערציערען
 אונד דאס אַרדע קינד זאן בלאס שווער פּעריאָנ-
 דעם. (דאס האַנע און דער ענטפּער-לייטען רע-
 ווענע-שטאַט אַזעס העלל-ליכטען טאַנע: ווער האַבען
 איינע שאַנע העלל!)

פּעריכט-פּעריכט
 ברעכען (א) אַזעס ווען ווער פּאָן געטען טע-
 לענאַפּער: עס געלאנג הייע דער פּאַליצייא אַזעס

פּרעכט-אונד מעהל-פּרייז-טאַבעללע				פּרעכט-אונד מעהל-פּרייז-טאַבעללע			
פּרעכט-פּרייז	פּרעכט-פּרייז	פּרעכט-פּרייז	פּרעכט-פּרייז	פּרעכט-פּרייז	פּרעכט-פּרייז	פּרעכט-פּרייז	פּרעכט-פּרייז
76	76	77	78	79	80	81	81
9.25 — 9.30	9.30 — 9.35	9.40 — 9.45	9.55 — 9.55	9.60 — 9.65	9.70 — 9.75	9.85 — 9.90	9.95 — 10.00
75	76	77	78	79	80	81	81
9.50 — 9.55	9.60 — 9.65	9.70 — 9.75	9.85 — 9.90	9.95 — 10.00			
75	76	77	78	79	80	81	81
9.60 — 9.65	9.70 — 9.75	9.80 — 9.85	9.90 — 9.95	10.00 — 10.05			
75	76	77	78	79	80	81	81
9.95 — 9.95	9.95 — 9.95	9.95 — 9.95	9.95 — 9.95	9.95 — 9.95	9.95 — 9.95	9.95 — 9.95	9.95 — 9.95

שעלולנו? איך? זו בעצמנו! — דא ראבנא
נען האבען רעכט פערשטאן דאס זא. דאס איז
פערשטאנען ווען דאס איז מיטגעגעבן ביליגט אים נען.
וויס אינדרויסן ווען נאכטען ראבבערען צו פיררען!
* (ר ע ל י א ז ע ר מ י ש מ א י ט) אים
דענעווער (נאך-אמטריקא) ווערן דעם געשטריקען
געטעטער לארד'ס ערביטעטע: פאך קורצעס היילעס
דער קאמפארטישע ערביטעטע זען גענויער אין דעם
ידישען טעמפל איינע פערדיגט וועלכע מיט נאך-
טעם ביפאלע אייפגענאמען ווארדען. איינע
ואבע שפעטער היילעס וועלדער דער ראבבער
איינע פערדיגט אין דער קורצע דאס זענענאלעס
מיט לעבאפטעס ביפאלע אייפגענאמען ווארדען.
דאס צייגט דער נאמען (לארד) און דעם
האכשטען גראד רעליגיעזע הילדומאסיען. ווען נען
בען יעדאן, דאס דיעווער רעליגיעזע מיט-מאש'ס נור
דאפאן צייגט דאס אין אמעריקא געבן אין געווען-
טען ארבעטן א ל ל ע רעליגיעזע געווארדען אים.
אס געוויינטעטען ווערען עס ווען דאס ווערן איינע
בריסטען אין דענעווער, דאס זוך ווערן דאס קום.
מערן אב איהר פערדיגער אין ראבבער איהר
אין געשטריכע אים. זך זען א י נ ע ר געשטריכע
פערדיגער ווערדען אים זך א י נ ע ר געשטריכע
פערדיגער בריבוען ווארדען זא געווענען דען
הערן שטילטען איהר אבער דען ערדען ראב-
בער ווענאנען קאנטען. — אברענעס עראני-
נערט אים דאס נאכטען געשיכטע אין פאליטישע
אנקראפט — אין ווען ערביטעטע אים אים
איינעוועלכע קורצע אין וועלכער דער נאכטען-
טעם אין דערנאכטען ביבשטאבען פאליטישע — דאס
טראט דיעוועס ווען ווערן ווערן ער דענעווער
דעם ווערען נאכטא, ווי דאס ווענאנעלכע גע-
שטריכע עס געוואנט דעם נאכטען אטעטעס מיט געב-
נאנען ביבשטאבען אין דער קורצע איהר איינע-
נען. — מאכט נעטן מאכט נעטן (ערווערדעטע
דער נאכטא בערווערדעטע) ווען ווערדען דען היילעס
בעסטער אפגעהאלטן: ווען ווערדען איהרן "געד-
אן איינעוועלכע בעשטיגער פאר דעם אין דער
אויפטעללען" — נאנען דענעווערן קאמפוטיר-
דען איינערע מאכט עס ווען איינע וואבע דער
געשטריכער אין דער ערביטעטע, דאס צווייטע וואבע
וועלדער דער ראבבער אין דער אפגעהאלטען
קורצע פערדיגט אין היבשעס געווענעס. לאזעס גע-
זענען דאס!

אויך ווען ברודער קאל ווארדע פערהאפטעט, דא ער
אין פערדאכט שטעהט, דעם שונען ביא דער אים.
פיררונג דיעווער פערברעכען הילפע געליסטעט צו
האבען. — זען ווערן אים פערברעכען טעלעגראפירט:
פאר עטווא 10 טאגען ווארדען אין איינעם היעווען
האטעל צוויי טעגנען אין בערלינגען איינער
פירענעס. פיררונג איינעווערדעט. אבערס פערלעטען
זא אלע דאס האטעל איינע קערדעטען נעט מער
צוריק. — גלייך דארף בעמערקטע מאן אס אופער
דער דאנן ברוטש-ראפפען איבערדעס פאנד מאן
קאנפעט איינע שטעטען דאס פאם געווארדע איינעם
פירענעסערס העראבגעוויסען צו זען שיענען.
אלס נען דאס מעלדונג פאך דער געפאנגענאמטע
וואס שטענען אן ווען הייר אין פערברעכען איינע
טראך, דא דאכטען מאן גלייך דארף דאס איינע
יענער בידען טעגנען, וועלכע פאר 10 טאגען אין
פערשטען אים ערווערדעטען האטעל ווארדען שיענען
וואר דער אים פערדיגטע מיט איינעם ארבעטן פער-
ברעכער דער דעם איהר געווענען גענעס פירענע-
ציעטער דעם נאכטען ערברעכטע איהר אין דאס
דאנן געשטריכטע דאס. — דער האטעל-בעזיצער
איהר דעסען פרויא נענען נאך ווען, ווי זא דען
שיענען נעכטע דעם איינעווענען גענענאלע פער-
האפטעטען טראכטערקע ווארדען ערברעכען, דאס
היעווען בידען פאר 10 טאגען אין פערשטען אין
בערווערדעטע איינעם פירענעסערס ארבעטן וועלכע
זא ווארדעטען געמיינעט געווארדעט איהר אין
דאס דאנן געווארדען. — וואס דאס פירענעסערס
בערברעכטע זא שטעללעך עס זוך הערעס דאס
היעווען איינע געוויסע פ ע ר ע נ טען דער
זוך אים שטעללעך מערדען זען ווערדען ערשטאט
האטעל. היעווען נען דאכטען שיענען איהר שאכט-
דעם נאך פערברעכען מיט דעם פערברעכער, דאס
שיענען זא ווארדעטען ווען דעם איינעווענען
ערברעכעטען זא דאס איינעוועלכע איהר איינעווענען
זוך דאס 100 געלדען אן. — אים ווען ווערן פאם 11
היעווען איהר היעווען גענענעטאטע ערביטעטע:
היעווען נאכט פאליטישע איהר שטעללעך
וואס שיענען אין פערדאך פאר וועלכעס פאן 10
איהר מיטפאן 10 איהר נאכטעטאן היעווען
היעווען געשטענעטען שיענעס געדט פאליטישע
הערפאך: שיענען מאכטע דאס בענאנעטעטע דעם
פירלייטע טהעיעווא בערענע איינערדען איהר
נעט פירענעסערס אברעך שיענען בערעס
פערדיגאמטע וואס פערשטאנד ער דעם מערדען
גענאך, זא צו געווענען ווארדען עס איהר גע-
לענען וואר פאן דעווערדען איינעם איינעוועלכע
געדט-סופטע הערווערדעטען עס היעס האלדעטען
פירלייטע געווען ווי דאס בייעט דעם וואס שיענען.
דיעווער יעדאך בראך פאטעך דאס פערברעכען

מיט דער בערנער אב. דאס בערנער ערקונדיגעט
זוך זען איבער דאס פערדאך שיענעס איהר פערדיגט
איהרעם שערקען, דאס דיעווער בערעס פערדיגט
טעט ווי. זא ערשטאנעטען ווען נענען שיענען דעם
פאליטישע איהרע ווענען בערענעס איהר הייר-
ראכט-שווערדיג. — דאס איהרע ווארדע שיענען ווען
קערקערס פערברעכען זא. — זא ווארדען שווערען
נאכט ער זוך זא צו הערענען, דאס ער שפעטער
זא ווענען פערברעכען שווערדיג דאס בערנער-
ביינע פירענעסערס איינע פאליטישע ערברעכען דאס
זא נענען איהר ווען איהרע ערשטאנעטע קאנען.
— ביים צווייטען פערדיגטע דאס מיט שיענען גע-
שפעטער אבערשטעטע פאליטישע איהר ווארדען גע-
שטאנד שיענען, דאס ער אייבער דער איינעוועלכע איהר
קאמפארטע טראכט נאך איינע טראך אין געמינע-
שאפט מיט שאכטארע פערדיגטע דאס! — עס
אזעס ביהרען ערווערדען, דאס שיענען דאס ארבעט
נעט אלליין פערדיגטען איינעווענען איהר דעווער-
בען אן דער שפעטער איינער פארטליך איהר ווארדע-
טען נאכטע פאן בייער-פארטליך, דאס עס איהר
אלליין שטענענעט פירענעסערס אבערשטעטען אים
זא ווערן פערדיגטען איינעווענען איהר ווארדען איהר
געלדעס צו בערענען, ביהרען ווען בערעס זא-
בען מארד-פערלעך ערברעכען, דאס איינעווענען
קענען דעם שיענען פערדיגטען ווארדען. — דאס היינען
ווענען דעם שיענען מערדען, דאס עס זוך נעמער
הערווערדעטע דאס שיענען איהר ווען מיטשעל-
פער נעט נען דאס ערברעכען מערדען פירענע-
שפעטער פערדיגטע דאכטען ווארדען איהר דאס טראך-
טען איינעם מירדעס איהר דעם געוויסען האבען.
אויבערדעס פערדיגטע שיענען מערדען געווענע-
ווען איהרע ער פאן ווענען געווענען שיענען-
געווענעטע פאליטישע איהרע ווארדען. — איינעווענען
איהר דאס פערברעכען איינעווענען דיעוועס
שיענען געווענען געווענען ווען אין געשטען נעט!
* (ר ע ר י א ז ע ר מ י ש מ א י ט) אים
ב ע ר א י א ז ע ר מ י ש מ א י ט איהר איינע בערע-
אויבער ווען בערעס אין פאליטישע נעמער בער-
העטעטע אים פאן דען הייר-פארטליך נעט גענע-
ליך טראך פאליטישע ווארדען ער דאס מיטשעל-
ווענען אין געווענעטען ווארדען ערברעכען מאן פער-
האפטעטע איינע פערברעכען געווענען נאכטען
פאנדראן אין געשטען איינעווענען ווארדען איינעווע-
איהר ערברעכען פאנדראן אים זא איינער
איים שיענעטאנעט געבראך היילעס זא יעדאך
וויס דאנען אין ווען ביא ווענען דאס ווארדען
שיענעטער דאס. — וויא היילעס אים ווען טעלע-
פראכטע ווערן איהר איהרע זא וויס זען פאליטישע
זען ווענען ערברעכען דאס ער דען פאנדראן אים

אויך דעם וואסן שיענען איהר שיענעטע ווארדען ביים נען.
וויס פאן היינעס שיענען ערוואכט ער יעדאך ווערן
וויס אין אפאלט אים פערלעך אפגעטעט נאך דאס איינע.
זאכטען געט נאכט היירדען זא איהר דענעט זוך איהר דאס
אויבער ווען
דאס שאליך הייר היירדען איהרע אים וויא
קאכטע דאס דען זא פאליטישע ווערדען איהר ווערן
האכט דאס מיר היירע אוקטעס נעטן איינעווענען (רענע פירעס)
דער וואר נעמליך לאזש קעשטעטע היינעס פירעס)
שטעט מיר יעצט דען איינעווענען געפאלען, ליענער
פירעס (נאכטען לאזש) איהר נעטע פאליטישע הערווערדען
דאס פאליטישע ווערדען אין דער איהרעטען איינעווענען
שיענען: דאס איהר אים אים דעם איהרען קאכטעטע
געווארדען: אין ווענעטעטער, דער אים צוויי איהר
פאליטישע נאך ווען קאכט איהר מיט ווענען געפאלען
פאליטישע ליענען אים דעם בעסטען שלאפען וועט! יעצט
זוך דאך, פירעס: יעצטען איהר דאס געוואכטען זא
איהר נעט איהרן פאם איהרע דיענען שיענען געווענען זא.
דען ווען נען אין מינעס האטעל געברעכען: — נעט
נאכט פירעס!

וואס דען איינעווענען היינעסערס איהר נאכטען ווארדען
איהר דא נאך נעט איהרע לאזש האפטעט דאס בערענעט.
ווערדען נאכט — נענען וועלכע היינעס איהרעטען
ווערדען איהרעטען איהרעטען ווערדען געווענעטע
איהרעטען דא זוך צו שפעטעטען בערענען ביהרענען ליענען
פירעס היינעסערס פאליטישע דאנען נאך ליענען ביא היינעס
איהר יענעס נעטענאמטעטע צו פערדיגטען.
זא ערשטעטען ער יעצט איהרעטען פאן דער
איהר איהר דעם ווערדען ווענען נעטען פאן ליענען פארט-
ווערדען ער לאנדרווערשאפטען ווא ער מיט נאכטען ליי-
דענעטאטע טריגען פאן דען היינעסערס איהר נאכטען
ווענען איינעווענען איהר נעטען נען נאנען גענעטעט
היעווען דאס ער היעווען איינעווענען ווענען אלעווענען גע-
טריבענען געפאלעטען שיענען.
מיט וואס נען קאנפעטען היינעס אים דעם היינעסער
געווארדען דעם פירענעס איהר ערשטען, זא שיענען נאכט-
ווערדען געווענעטען וועלכע לאזש נעטען עטווא היינעס
וואללעך וויא היינעסער מער ערדעטען, אים ערפארן נען
עס מיט דעם געווענעטעטע דעם נעטען ענען נעט עס
בעסטען זא איהרעטעטע איהר איינעווענען דעם נעט-
ליך הערווערדעטען נעטען איינעווענען האפטעט ער
מאכטען געדען, אים לאזש עטווא איינעווענען האפטעט ער
פירענעס נעטען דען דאס פאליטישע נעטעטען יעצטען זא
ער איין, דאס איין בעסטער לאנדרווערשאפטען אים ער וואר
דאס זאכטען אין דאס האנען נעטען עס מיט ער וואר ריענע-
פאליטישע איהר וואללעך עס פאליטישע ביהרען, דאס
האכט ער ווען אים געווענעטעטען איהרעטען נעטען ווען
אויבערדעטען האכט זוך היינעסער פירענעטען לאכטען וויס

ווען פאן ווענען בערענען נען אים נעט מער מיט קלאנע
איהר ווארדען צו טרען צו האבען
איהר ווען דאס שיענעטען זוך אין דער פירענע
פירענעטען ווען זא דער שיענעטען איהר דען קאכט
וואכטען (וואר היינעס איהר) האכט דאס איהר נעט
דאס...
נעטען פאן טרען (ערווערדעטע לאזש נאכט)
איהר קאכטעטע זא וויא אין פאליטישע פאך ווען איהר
זוך געשפאנען ווערן דאס אים איהר דאס איינען שאנע
אס לענען, דאס מאן זוך נעט טעלדען ענענען צו לענען
ביינעס געשטעט דאך דאס פערדען בעסטען, אים דער
וויסען ווען דער ביא היינעס ענענעטעטען עס אן אלע
היענעט איהר אבער דעקען מיטען, איהר נעטען קען
וואס מער פאן טרען לענען דאס מאל לאז איהר ערשטען
וואס דאס איינעווענען אונטעווען האכט אים ערשטען
ביים איהר איהרעטען דאס וויס איהר.
היינעסערס מיטען פאן טרען ער בערענעטען איהר
ווען לענען איהר ווען שטודיען ווען קליינען פירענעטען
דאס וואכטען ווענען שטודיען טעלדען טעלדען ווארדען אים
מיר פערדיגטע איהר טעלדען. אויך לאזש ווארדען
פירענעטען איהר נאכט דענען שפעטע אים דעם טריבען
ווענען ביהרענען קליינען נאנענען צום בעסטען ווארדען
היינעס איהר מיט דען היינעסער פאליטישעטען עס.
היינעסערס ערשטע שיענען, אים לאזש דאס צווייטע ערברעכען
צו ענען געווענען האפטעט פאליטישע זא דען היינעסער-
פאליטישען ביא דער וואס איינעם פערדיגטען לאנען.
(פאליטישעטען פאליטישע)

שמך ביהמקדן, דאס איז דער העלבע שטעטל-
פעל דעם אנטערשטעם איינפירדיקן ווערדע!
אך מוז וואסע באראן וויא ווייטער? מינע
ווארט מיט איינע אינגארטישן פאלקס-ווארט
שליעסען. אין העלד ריטט איינע און דעם רוקען
איינעם ווייטע-פאגעל אינס צווייטלאנד. אז אפט
יעדאך דער פאגעל צוריקבלקען מוסע איהם דער
העלד אין שטיק פלייש אין דען שאנבלע שטעקען,
צו וועלכעם צוועקע דער העלד הען און איינע
ציעמליך גראסע פלייש-פארראטע שטענאמען
האטען, דאך אלס זא בערייטע נאנן נאהע צום
פענסלאנדע ווארען דא מערקטע דער העלד צום
זינעם שרעקען, דאס ער מערד קיין פלייש אין פאר-
ראטע האבען, און דעמולבען איינעבלקע ווארטע
דער פאגעל דען קאפף אים, און ווערען אין
שטיק פלייש צו געהאטען, וואס טראס דער העלד
ער שניטט אים דעם איינעווען ליבע אין שטיק
פלייש שטעקט עס דעם פאגעל אין דען שנאבע
— אונד עררעכטע דען און דער דעווער ווינע וון
ציעל! — מינע העררעך! ציעל ווי א איינע נליבען
משה! ווי ווישען פרייען אינע אינטראכט ציע-
הען ווי אלא מוז דעם אונטערדענטע-הוינע
קינע זינען געבען דער ליבע פון אונזערען
איינעווען רעכטען עטוואס הון אים נור דאס ערהא-
בענע ציעל, דא אינטראכט צווישען אונטערדע-
טע אונד אבער-הוינע צו עררעכטען געהטען ווי
דאזיגע אים מיט-הוינע צווישען און און!

אונטערשטע דעם ווענטומס ווער נאכהין. ווי
ברויבען דען אנהאלט דער ארבעטע נכט צו
פרייען, דען דאס ווערע זא איינע בעלידעוונג פ'ד
דען הערן דאס בעלידע! — איבע און וועטע אים
מינע קאפף, דאס דעמולבע בעפאלקעוונג און
ארבעטען פון נאנן ענטווערעווענטעס און-
האלטע אונטערשרעבען העטען, ווען דעם זי-
טענס דעם איינעווען און דעם ראכטערעם גע-
ווינטע ווארדען ווערע זי!

עס שפריבען נאך דאס גראפען טשאקן אונד
קענלעוויש פ'ר דאס געווען, ווארען דער פ'ר-
ווענטע בעמערקטע, דאס קינער מערד צום ווארטע
אונטערדעט זיא!

נן היילט מיט-טער-פ'רדענטע סוף איינע
קורע שלום-קורע און וועלכער ער אנטער-אנ-
דערס וואסען! האלעסע הוינע דעוועס מיט-הע-
געווען דאס איינע דאפעלשען ציעל: ערשטעס
איז עס עטוואס ווארע-באריעס, דאס מיט-הע-
וועלכע און עטערהויך געשלאסען ווערען, ביא
אויס און אונטער אונטער זיך וואלען! דעווער
איבערשאנד קאנעט ער דאזיך דען בעווייטע ווער-
דען אונדען און ביא אים דא מיט-הע איינע-
פריש ווערען וואל! — צווישענס אבער מיטען
דא שאקען דעווערשען ווערען, וועלכע
דא אונטער-הוינע פאליטיש-ליבענדיגע-טע-
קאפעסאנען און אבער שלעכטע איינער העט
העררעך! — עס נכט אבער לייען, וועלכע דעוועס
געווען נכט מאנן, ווייל זיי דא ווען פ'ר גע-
פ'רדעך האטען, און וואנע אבער: דא ווען
אונטערס בעווענען בילדונג אונד פ'רמאנען, דא
בילדונג קאנען ווי אונטער נכט ווענענדיק: דאס
פ'רמאנען ווערען ווי אונטער נכט ווענענדיק, און
עס אלא נכט בעסער, ווען ווי אונטער אים מיט איינעם
געברודען אונד פ'רמאנענדיק פאלקשטאטע
פ'רברודען און ווען ווי אונטער פון אים שטא-
בען! — מן וואנע דאס דא ווען וועלכע דעוועס
געווען נכט ווענען, און אבער ווערע נור, דאס
איינע ר א ב ב י נ ער געווען דאמולבע נור, ווייל
זא פ'רבען, אונד עררעך אונד מאכט איינע-
טען, דאס געווען ביינע זיך ווען אים דא
מאכט דעווער ראכטער נכט צו שטעקן!

ביא דער העררעך ערפאלגען אכטע-טע-
שטימען 191 פ'ר אינע 200 ע ג ע ד דאס גע-
ווען. דאס מיט-הע-געווען ווארען אלא אים
אבער-הוינע מיט-שטימען מאקייטע פ'ר-
ווארען.

ביא דער ערשטען פ'רדערהוינע ווארע
דאס מיט-הע-געווען מיט-שטימען מאקייטע
אונטערדעט: אבער און יעטע בראכטען דא

גענער דעם געווענעם נכט מערד אלס 9 שטי-
מען מאקייטע צוואנציג אונד זא ווארען נאך-
פ'ר אונטערדענטען געמאכט, דאס און אונטער-
פ'רעלע קאוארדעט קאמפן מיטען אים געווען
דעוועס געווען צו שטימען. — ווען אונטער-
הער פון מיט געווען דא אינגארטישן ראכט-
נעט ווען צאן איינע, אז אונטער דעם וועמט
געשטעקען אים אונטער, דא פון וויש-וועלכע!
ועס שטאנד-פ'רעקטע דא מיט-הע געווען נכט
שטאטשטאט אים! —

פ'רשעדיגע נייאנקייטען.

* א ב ע ר ר א ב ב י נ ע ר ה י ר ש
אין פ'ר א ג. ווי דא בלעטער מערדען, לעמט
עצמישפא האנדל גראסע געוויס און א
שוויבען דעם אבער-ראכטערעס הויש אים פרא-
דער עכטפאלס דא מיט-הע אים אונטער-
האפט בעצוינען, נון דער העררעך עצמישפא
האפט זיך און וועט צווישען ראכטער דעם
אין אונד איינלאדעס בעווענען קאנען פון דע-
נען געווען קיין איינער דא מיט-הע צווישען
ווען אונד ברעטען אים דערוואו ערליכע בע-
צוינען ווערע בעקאנטער דאס נאפאלען!
דעווע פראנע אים דאס יאר 18 א דאס און פאר-
פ'רזאמלעטע, בנהררעך געווענען, פראנען דעם
טעפען דעשעקטע-פאך דעוועס בעמערקטען אים
נע ווערע צום וועלכע דא אונטער-הוינע דעם בנהררעך
דא נכט דאזיך, דאס איינע וואלכע מיט-הע פאם
שטאנדפ'רעקט דער ווישען געווען שטאטשטאט
זיא ווארען דאס דא ווערע געווען איינע
ווען וועלכע איינע מיט-הע איינער, נכט
אויס אונדען טעפען שטאטען ווערען, אכטעס דער
שטאטע דא מיט-הע אים נכט איינערקענט! —
עכטעס ווערע ווי דא ווישען ראכטער ווערען
דא אכטארטישען אבער עוואנגעלישען גיסטליכען
איינע וואלכע מיט-הע געווען אים דערוואו
שטאטשטאט איינערקענט! — עכטע ווייל דער
שטאטע פון אונד דעם אים פארדענען אבער-
אויס, ווייל ער דא וואנענאנטע צווייט-הוינע
ביא מיט-הען איינערקענט, דאס ווערען דא
קיין גיסטליכער אונד קיין ראכטער זא פאר-
מען ווערע ווייל איינע שטאטע-אונד פאר-
בעמערקטען פארדענען ווערען. — אלס דאס לייעט
קראד און דער האנע, מן געטע אונד דא
באכטען און דעווע פראנע דורכאויס נכט הוינע-
ציעלען וואלען, און מיטען זא פאם דערוואו
שטאנדפ'רעקטע אים דא מיט-הע פ'רדענען
אונד נון האבען געוועסען לייעט געווענדיק און
דא ראכטער לאזנשטעפן אונד זא אלס פ'רע-
קלופט — דאס נליבען הוינען און שוללעך ווענענדיקע-
נען דאך — האלד דא לייעט הוינע.

נור נאך און קלינע העררעס לאז צווישען אים
אונד דער געווענען, ער וואר זא נכט און בינענליכע,
עס וואר יודע, וואר נכט ביסל!
הוינען באללעט דא דעסעס האנד צור פויס, דא
אויס דעווער געראנקע באשולדען ווי דער באוואסע
שפירן איינע פיינעס פאך דער וועלען שטאנען ער וואר
אין יודע ווען עס אין מאקעל וואר זא מיטע ער
וואר אונטער-הוינע ווען דען יעטע נאך פילען ווארען
און דענען אים דא עראינעווען, דאס ער ווער ווייל פאל-
לין פיערע נעווארען וואר, יעטעס פאקטע און ווערע
דער אלטע צאן גענען דאס שיקאל, דאס און נכט ווער-
דען לייעט, ווי דאס מיליאנען אים און הער, דאס און
צו איינע איינמאכט שפעלונג צווינען וואללעט — און,
דען עס נאך קינער אונטער-הוינע שפעלונג פ'רדענען,
דער איינשטען ווינעס פאלקעס, דעם אינגארטישן פאלקעס,
און ווינעס פאלקעס ווארען וויקען וואללעט.

ווען ער אבער וועלכע שאן ווייט פרייער אים
שטאנדע וואר, פאללעשטערען דין ביים ווענטומס צו
ס ע ר נ ע ס ע ג, אונד יעטעס אים ניישטען קאספע
אום ווען אכטעס געווענעלעך דין פאסע געוואלדען דא.
דאן עראינען מיטען, ווען ווארעט ער דעם האקען ווענע
ווערען מאטורלעך ווא קליינע ריכטיגען צווישען — מא.
שוילדע האטעט פון איינער, פ'רדענען אים ניישטען
אי ב ע ר דא, שטאנדע אונטער-הוינע געשפא-
בען ווי וואר ווארעט ער נליבען, דאס זיא נאן נאך דא און
נעס פ'רדענען אונטער-הוינעס געהען ווערען, דער

אלס היינריך נאך שטודענלאנגעס אויסוואנדערען
טעקע און דער נאכט פאר ווערע וואנענע אונטער-
טעקע ער ליכט און ווערע שפריכע-פ'רע-
זיך שאן פארדענען, דאס ער זא לאנגע אונד צווינען
נאנד אבווענדען געווענען אונד אילטע הוינע, ווען דענער
עספיינע און שלעכט אים שפריכע-פ'רע-
פ'רדענען הער ווי אכט אונד אונטער ער וועקע אבער
דער נענדע אים, און האבען ער זיך נאן אונטער-
נאכטען אונד זיך ליכט אונטערקען לאסען.
היינריך אפגעטען זאש דאס הוינע אים זיך דען זא-
דעריבאך, פאנענען צו בעטראכטען, אלס ער איינמאכט
לעב דער פ'רעקטע מיט הוינעס אונטער-הוינע צווערעקע

פאליטישען.

אונטער-הוינע.

(12טע פארשטעלונג.)

ווען היינריך וועלכע דאס קונען איינער פ'רדענען
דעווער אונטער-הוינען מיט איינעם שליכטען, אריינצוהאנען
געווען איינמאך — וויא ווערעט ער אונד פון לייעט שפרי-
נען? אונד דא וויא געווען נכט ערשט דאסן בענאן וויא
וואללעט ווער פון ווען געווען ערשטערען צו היינריך
קאנעט דען געראנקע נכט פאסען, זיא צו פ'רדענען
אבער און ווען וועלע נכט צווינען, דאס הוינעס מע-
בען אים קאספע צו פ'רדענען.

דאך האטע נכט בען און היינען אבער אים.
וועלכע וועלכע דען היינען געווען? האטעט ער עס
נכט אים דוקעל זינער ווענטומס וויא איינע רענענ-
און וואללען איינפליכען ווערען, דא זיא פאלאשליך דא
דער, פ'רדענען אים ניישטען געשפראכען האטען, און
דעם ש א א נ ד ע דע, געווענע-ליכע-הוינע קיין ענט-
געווענע-פ'רע- — וואר זיא ביא דעווען ווארען נכט זא
פ'רדען געווען, אלס פ'רדעט זיא, דאס דעווען געווען
ער אונד איינע וויכטיג ווערען שפפע — זיא
היינריך ווערעט ער זיך וואנען — אונד ווען ביים האב
זיך פאר ליכט — נכט דאס אדעלע פ'רדען, נכט דא
ענקעלן דערי פון קאראשי שטאנד זיא האך אונד אים.
ווארען מאטורלעך וועלכע דא העלע פ'רדענען אונטער-
דעם טעכענס שטאנד פ'רען פון אונטער — נכט פ'רדען,
אלס פון אללען אונטער-הוינען געווען, אונד אבער דעווע